

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ФІЛОЛОГІЧНИЙ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан філологічного факультету

(підпис)

(ініціали та прізвище)

«

»

2025 р.

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЮРИДИЧНА ЛІНГВІСТИКА**

підготовки магістра

(назва освітнього ступеня)

денної та заочної форм здобуття освіти

освітньо-професійна програма: переклад та міжкультурні комунікації
(назва)
спеціалізації В 11.033 слов'янські мови та літератури (переклад включно),

перша – польська

(шифр і назва)

спеціальності В11 філологія

(шифр, назва спеціальності)

галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

(шифр і назва)

ВИКЛАДАЧ (-ЧІ): Мацегора І.І., к.філол.н., доцент

(ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада)

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри слов'янської філології

Протокол № 1 від "22" серпня 2025 р.

Завідувач кафедри слов'янської філології

(підпис)

І.Я. Павленко

(ініціали, прізвище)

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

(підпис)

І.Я. Павленко

(ініціали, прізвище)

2025 рік

Зв'язок з викладачем (викладачами):

E-mail: ivanmatschora212@gmail.com

Сезн ЗНУ повідомлення: за відповідним посиланням

Телефон: 061-289-41-05

Інші засоби зв'язку: не передбачені

Кафедра: слов'янської філології, корпус II, ауд.426

1. Опис навчальної дисципліни

Метою дисципліни «Юридична лінгвістика» є формування основ дослідницької й прикладної діяльності в сфері юридичної лінгвістики та перекладу, підготовка магістрів філології, що володіють комплексною компетенцією у галузі юридико-лінгвістичного дослідження текстів, формування основ лінгвістичного експертування.

Опанування навчальної дисципліни дозволить магістрантам сформувати експертно орієнтоване мислення фахівця, що використовує мову права як інструмент у правотворчій, правозастосовній, перекладацькій діяльності.

Завдання навчальної дисципліни:

- підготовка магістранта до професійної діяльності, що вимагає поглибленої підготовки у галузі науково-дослідної й прикладної діяльності в аспекті юридичної лінгвістики;
- формування володіння сучасними, у тому числі міждисциплінарними, методами дослідження текстів;
- формування вміння орієнтуватися в різних мовних ситуаціях, адекватно реалізовувати свої комунікативні наміри.

Пропонована дисципліна належить до циклу професійної підготовки у межах вибіркового освітніх компонентів, ґрунтується на знаннях та навичках, сформованих у процесі вивчення таких компонентів навчального плану ОПП як: ОК 6 «Прикладне мовознавство», ОК 4 «Порівняльно-історичне та типологічне мовознавство» ОК 5 «Практика перекладу з польської мови».

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
1	2	3
Статус дисципліни	Вибіркова	
Семестр	3-й	3 -й
Кількість кредитів ECTS	90	
Кількість годин		
Лекційні заняття	10 год.	4 год.

Семінарські / Практичні / заняття	22 год.	4 год.
Самостійна робота	58 год.	82 год.
Консультації	<i>За розкладом консультацій</i>	
Вид підсумкового семестрового контролю:	залік	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=2992	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
1	2	3
ІК Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується б невизначеністю умов і вимог	Пояснювально-ілюстративний (інтерактивна лекція, лекція з мультимедійною презентацією; проблемна лекція); частково-пошуковий (бесіда); репродуктивний (робота з навчально-методичною літературою).	виконання тестових завдань в системі Moodle, підготовка презентацій, виступи на практичних заняттях, виконання практичних вправ
СК-4 Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.	Пояснювально-ілюстративний (інтерактивна лекція, лекція з мультимедійною презентацією; проблемна лекція); частково-пошуковий (бесіда); репродуктивний (робота з навчально-методичною літературою).	виконання тестових завдань в системі Moodle, підготовка презентацій, виступи на практичних заняттях, виконання практичних вправах.
СК-6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань	Пояснювально-ілюстративний (інтерактивна лекція, лекція з мультимедійною презентацією; проблемна лекція); частково-пошуковий (бесіда); репродуктивний (робота з навчально-	виконання тестових завдань в системі Moodle, підготовка презентацій, виступи на практичних заняттях, виконання практичних вправах.

	методичною літературою).	
СК-10 Здатність організовувати та підтримувати спілкування різними мовами у різних сферах діяльності та за різних умов.	Пояснювально-ілюстративний (інтерактивна лекція, лекція з мультимедійною презентацією; проблемна лекція); частково-пошуковий (бесіда); репродуктивний (робота з навчально-методичною літературою).	виконання тестових завдань в системі Moodle, підготовка презентацій, виступи на практичних заняттях, виконання практичних вправах.
ПРН-4.Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування, а також уміння долати психологічну інерцію при здійсненні філологічних наукових досліджень.	Пояснювально-ілюстративний (інтерактивна лекція, лекція з мультимедійною презентацією; проблемна лекція); частково-пошуковий (бесіда); репродуктивний (робота з навчально-методичною літературою).	виконання тестових завдань в системі Moodle, підготовка презентацій, виступи на практичних заняттях, виконання практичних вправах.
ПРН-9.Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.	Пояснювально-ілюстративний (інтерактивна лекція, лекція з мультимедійною презентацією; проблемна лекція); частково-пошуковий (бесіда); репродуктивний (робота з навчально-методичною літературою).	виконання тестових завдань в системі Moodle, підготовка презентацій, виступи на практичних заняттях, виконання практичних вправах.
ПРН-5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня, мотивувати та психологічно регулювати поведінку учасників спілкування, спираючись на психологію малих груп і міжгрупову взаємодію, філософію і психологію міжособистісного та міжкультурного спілкування	Пояснювально-ілюстративний (інтерактивна лекція, лекція з мультимедійною презентацією; проблемна лекція); частково-пошуковий (бесіда); репродуктивний (робота з навчально-методичною літературою).	виконання тестових завдань в системі Moodle, підготовка презентацій, виступи на практичних заняттях, виконання практичних вправах.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретико-практичні засади юридичної лінгвістики

Тема 1. Вступ до юридичної лінгвістики. Лінгвістичний статус мови права

Передумови виникнення юридичної лінгвістики. Лінгвістичні основи формування науки про мову та право. Мова права та правника в юридичній доктрині. Лінгвістичний статус правової та правничої мов. Лінгвостилістичні параметри мови права.

Тема 2. Юридична термінологія, юридична текстологія та юридична герменевтика у правотворчості та правозастосуванні. Поняття про текст нормативно-правового акта. Макро- та мікрокомпозиція нормативно-правових актів. Логіко-семантична та тема-рематична структура правового припису. Категорії комунікативності, перформативності, когерентності та інтертекстуальності в текстах нормативно-правових актів. Лексичні особливості текстів НПА. Морфологічні та синтаксичні ознаки текстів НПА

Змістовий модуль 2. Юридична техніка та інтерпретація юридичних текстів

Тема 3. Юридична герменевтика. Лінгвістичні аспекти юридичної техніки. Поняття інтерпретації юридичних текстів. Юридико-лінгвістичне, системне та функціональне тлумачення юридичних текстів. Принципи та основні правила інтерпретації юридичних текстів. Поняття юридичної техніки. Логіко-лінгвістичні вимоги юридичної техніки. Юридичні дефініції як прийом юридичної техніки. Юридичні презумпції як прийом юридичної техніки. Юридичні фікції як прийом юридичної техніки. Логіко-лінгвістична експертиза законопроектів.

Тема 4. Правовий та судовий переклад. Судова мовленнєва діяльність. Специфіка перекладу юридичних текстів. Правовий переклад і особливості мовних та правових систем. Культурний та суспільний вимір перекладу юридичних текстів. Переклад у досудовому допиті. Судовий переклад. Термінологічні проблеми, пов'язані із судовим перекладом.

Змістовий модуль 3. Основи лінгвоконфліктології та лінгвістичного експертування

Тема 5. Конфліктне функціонування мови. Поняття лінгвоправового конфлікту. Маркери конфліктного комунікативного акту. Лінгвоюридики та поняття юридизації мови. Мовні правопорушення та мовна агресія і мовне насилля. Поняття мовного екстремізму

Тема 6. Лінгвістичний і юридичний статус інвективи. Поняття інвективи та інвективності. Різновиди інвективи. Функції інвективної лексики. Інвективний дискурс: образливість, непристойність та вульгарність. Поняття табуованості. Шкала лексичної інвективності. Стратегія дискредитації та мовленнєві тактики її реалізації.

Тема 7. Вербальні лінгвістичні експертизи. Типи експертиз за змістовно-структурними характеристиками. Типи експертиз за функціональною спрямованістю. Типи експертиз за комунікативними сферами.

Тема 8. Лінгвістичний потенціал невербальних експертиз. Судові експертизи (філологічний складник). Почеркознавча авторознавча експертиза. Експертиза відеозвукозапису. Психолого-лінгвістична експертиза. Експертиза у сфері інтелектуальної власності.

Тема 9. Маніпулятивне функціонування мови. Поняття мовної сугестії. Базові концепти сугестивного висловлювання. Проблема визначення мовленнєвого маніпулювання. Мовленнєве шахрайство. Мовленнєві тактики та засоби. Маніпулятивний текст як предмет судового розгляду. Мовно-рівневі характеристики сугестивного тексту.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	2	3	4	5
Лекція 1	Вступ до юридичної лінгвістики. Лінгвістичний статус мови права	2	0,5	1 раз на 2 тижні
Лекція 2	Правовий та судовий переклад. Судова мовленнєва діяльність.	2	0,5	1 раз на 2 тижні
Лекція 3	Конфліктне функціонування мови	4	1	1 раз на 2 тижні
Лекція 4	Юридичний статус лінгвістичної експертизи. Вербальні лінгвістичні експертизи	2	1	1 раз на 2 тижні
Лекція 5	Маніпулятивне функціонування мови	2	4	1 раз на 2 тижні
Практичне заняття № 1-2	Основні риси текстів правових актів. Юридична термінологія 1. Поняття про текст нормативно-правового акта. Макро- та мікрокомпозиція нормативно-правових актів. Логіко-семантична та тема-рематична структура правового припису. 2. Категорії комунікативності, перформативності, когерентності та	4	0,5	щотижня

	інтертекстуальності в текстах нормативно-правових актів. 3. Лексичні особливості текстів нормативно-правових актів. 4. Морфологічні та синтаксичні ознаки текстів нормативно-правових актів.			
Практичне заняття № 3	Юридична герменевтика та юридична текстологія 1. Юридична герменевтика: основні поняття 2. Основні правила юридично-лінгвістичного тлумачення текстів нормативно-правових актів. 3. Категорії комунікативності, перформативності, когерентності та інтертекстуальності в тлумаченні текстів нормативно-правових актів.	2	0,5	щотижня
Практичне заняття № 4-5	Інтерпретація юридичних текстів. Лінгвістичні аспекти юридичної техніки 1. Поняття інтерпретації юридичних текстів. Юридико-лінгвістичне, системне та функціональне тлумачення юридичних текстів. 2. Принципи інтерпретації юридичних текстів. 3. Основні правила юридико-лінгвістичного тлумачення текстів нормативно-правових актів. 4. Особливості застосування правил юридико-лінгвістичного тлумачення текстів нормативно-правових актів у правотворчості, правозастосуванні та правореалізації.	4	0,5	щотижня
Практичне заняття № 6-7	Юридичний переклад 1. Місце юридичного перекладу в системі загального перекладу. 2. Особливості юридичного перекладу. Якість перекладу. 3. Специфіка перекладу юридичних текстів. 4. Правовий переклад і особливості мовних та правових систем. 5. Культурний та суспільний вимір перекладу юридичних текстів. 6. Переклад під час досудового допиту. Судовий переклад. 7. Основні термінологічні проблеми, пов'язані з юридичним перекладом	4	0,5	щотижня
Семінарське заняття № 8	Конфліктне функціонування мови. Юридизація мовно-мовленнєвих порушень 1. Поняття лінгвоправового конфлікту. Маркери конфліктного 2. комунікативного акту. 3. Лінгвоюридики та поняття юридизації мови.	2	1	щотижня

	4. Мовні правопорушення та мовна агресія і мовне насилля. 5. Поняття мовного екстремізму			
Практичне заняття № 9	Лінгвістичний та юридичний статус інвективи 1. Поняття інвективи та інвективності. Різновиди інвективи. 2. Функції інвективної лексики. 3. Інвективний дискурс: образливість, непристойність та вульгарність. Поняття табуованості. Спеціальна шкала лексичної інвективності. 4. Стратегія дискредитації та мовленнєві тактики її реалізації.	2	1	щотижня
Практичне заняття № 10-11	Вербальні лінгвістичні експертизи. Лінгвістичний потенціал невербальних експертиз 1. Структурно-змістова типологія лінгвістичних експертиз 2. Типи експертиз з функціональною спрямованістю 3. Типи експертиз за комунікативними сферами 4. Почеркознавча та авторознавча експертиза: лінгвістичний складник 5. Експертиза відео звуку: мовознавча аргументація 6. Лінгвістичні критерії експертизи у сфері інтелектуальної власності 7. Психолого-лінгвістична експертиза	4	2	щотижня
Самостійна робота	Маніпулятивне функціонування мови <u>Питання для самостійного опрацювання:</u> 1. Поняття навіювання (сугестії) у комунікативно-прагматичному аспекті. 2. Сугестія як одна з основних функцій мови та мовлення. 3. Структура сугестивного мовленнєвого акту. 4. Вибір змісту висловлювання як маніпулятивний фактор: змістовно-фактуальна та змістовно-концептуальна інформація. 5. Базові концепти сугестивного висловлювання. 6. Проблеми визначення мовленнєвого маніпулювання як виду шахрайства. 7. Поняття мовленнєвого шахрайства. 8. Поняття стратегіями, маніпулятивних тактик та засобів. <u>укладіть короткий термінологічний словник таких понять</u>	20	25	

	✓ навіювання (сугестія) ✓ сугестивний мовленнєвий акт ✓ змістовно-фактуальна та змістовно-концептуальна інформація ✓ структура сугестивного мовленнєвого акту ✓ ідентифікація, самореєзентація сугестора ✓ базові концепти сугестивного висловлювання ✓ денотативний компонент ✓ модальна (афективна) домінанта та модусний компонент ✓ генералізація ✓ плюралізація ✓ нормалізація ✓ неререферентність ✓ невизначеність ✓ сумнів ✓ відсутність вибору ✓ мовленнєве маніпулювання ✓ мовленнєве шахрайство ✓ стратегема ✓ маніпулятивна тактика ✓ маніпулятивний засіб, вербально-маніпулятивні операції виконати тестові завдання для самоперевірки			
	Мовні ознаки маніпулятивних текстів <u>Питання для самостійного опрацювання</u> 1. Сугестивний (маніпулятивний) текст як предмет судового розгляду. 2. Фонетичні, графічні прийоми сугестії 3. Лексичні прийоми сугестії. 4. Морфологічні прийоми сугестії 5. Синтаксичні прийоми сугестії. 6. Дискурсивні (текстові) прийоми сугестії. 7. Порушення мовних норм як фактор сугестивного впливу <u>Укладіть короткий термінологічний словник таких понять</u> ✓ маніпулятивний текст ✓ сугестогема ✓ смислові модалізатори ✓ жонглювання номінаціями ✓ слова-афективи ✓ лексичні одиниці з полярною подієвою семантикою ✓ модальні оператори ✓ номіналізація ✓ компаративно-суперлативні конструкції ✓ маніпуляція модальністю, пресупозиції ✓ мовленнєві імплікатури ✓ маскування інформації ✓ читання думок	20	25	

	✓ відбір фактів ✓ мозаїчне подання інформації ✓ викривлення пропорцій повідомлюваної інформації. виконати тестові завдання для самоперевірки			
	Мовленнєві ознаки маніпулятивних текстів <u>Проаналізуйте політичний та рекламний текст на предмет їх маніпулятивності за схемою:</u> Схема аналізу: 1. Фонетичні, графічні та лексичні прийоми сугестії: a) Ритміко-мелодійна характеристика, алітерація, римування. b) Графічні прийоми сугестії. c) Трансформація власних назв у загальні. d) Обігрування багатозначності слова у контексті. e) Підміна значень, розширення і звуження значення, перенесення номінації за подібністю та суміжністю. Жонглювання номінаціями. f) Використання лексичних одиниць з полярною подієвою семантикою. g) Застосування слів-афективів (емоційно-оцінної лексики), модальних операторів можливості/необхідності. 2. Морфологічні та синтаксичні прийоми сугестії: a) Компаративно-суперлативні конструкції. b) Уживання займенникових форм як актуалізаторів узагальненості та невизначеності. Універсальні квантифікатори. c) Граматичні форми способу, виду та часу. d) Номіналізація, неспецифічні дієслова, неспецифічні но-мени. e) “Смислові модалізатори” (вставні слова та вставлені конструкції, займенники, частки та ін.). f) Маніпуляція модальністю. 3. Дискурсивні (текстові) прийоми сугестії: a) Пресупозиції, мовленнєві імплікатури, маскування інформації, читання думок. b) Ілюзія вибору, вмонтовані команди, негативні команди. c) Відбір фактів, мозаїчне подання інформації, викривлення пропорцій повідомлюваної інформації. d) Вибір параметрів порівняння. e) Види аргументів, розташування аргументів, накопичення згоди, трюїзм. 4. Порушення мовних норм як фактор сугестивного впливу. 5. Загальні висновки.	18	20	

--	--	--	--	--

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/ роботи	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу	Критерії оцінювання та термін виконання	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Семінарське заняття №1-2	тестування усні відповіді виконання практичних вправ	Розміщено в СЕЗН ЗНУ». https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=2992 (Мацегора І.Л. Юрична лінгвістика : методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності «Філологія» освітньо- професійної програми «Переклад та міжкультурні комунікації». Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2025. 67 с.	Тестування виконується у день проведення практичного заняття Повнота, вичерпність відповідей	10
Семінарське заняття № 3	Тестування, ситуаційний кейс Перевірка завдань самостійної роботи	Розміщено в СЕЗН ЗНУ». https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=2992 (Мацегора І.Л. Юрична лінгвістика : методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності «Філологія» освітньо- професійної програми «Переклад та міжкультурні комунікації». Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2025. 67 с.	Тестування виконується у день проведення практичного заняття Повнота, вичерпність відповідей	10
Семінарське заняття №4-5	Юрико- лінгвістичне тлумачення заданого тексту (індивідуально) Виконання практичних вправ тестування	Розміщено в СЕЗН ЗНУ». https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=2992 (Мацегора І.Л. Юрична лінгвістика : методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності «Філологія» освітньо- професійної програми «Переклад та міжкультурні комунікації». Запоріжжя :	Повнота, вичерпність відповідей	10

		Запорізький національний університет, 2025. 67 с.		
Семінарське заняття № 6-7	Ситуаційний кейс Виконання практичних вправ тестування	Розміщено в СЕЗН ЗНУ». https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=2992 (Мацегора І.Л. Юридична лінгвістика : методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності «Філологія» освітньо-професійної програми «Переклад та міжкультурні комунікації». Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2025. 67 с.	Тестування виконується у день проведення практичного заняття Повнота, вичерпність відповідей	10
Семінарське заняття № 8	Ситуаційний кейс Виконання практичних вправ тестування	Розміщено в СЕЗН ЗНУ». https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=2992 (Мацегора І.Л. Юридична лінгвістика : методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності «Філологія» освітньо-професійної програми «Переклад та міжкультурні комунікації». Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2025. 67 с.	Тестування виконується у день проведення практичного заняття Повнота, вичерпність відповідей	10
Семінарське заняття № 9	Ситуаційний кейс Виконання практичних вправ тестування	Розміщено в СЕЗН ЗНУ». https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=2992 (Мацегора І.Л. Юридична лінгвістика : методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності «Філологія» освітньо-професійної програми «Переклад та міжкультурні комунікації». Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2025. 67 с.	Тестування виконується у день проведення практичного заняття Повнота, вичерпність відповідей	5
Семінарське заняття № 10-11	Ситуаційний кейс Проведення власної експертизи (за вибором)	Розміщено в СЕЗН ЗНУ». https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=2992 (Мацегора І.Л. Юридична лінгвістика : методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності «Філологія» освітньо-професійної програми «Переклад та міжкультурні комунікації». Запоріжжя :	Тестування виконується у день проведення практичного заняття Повнота, вичерпність відповідей	5

		Запорізький національний університет, 2025. 67 с.		
Усього за поточний контроль	30			60
Підсумковий контроль				
Залік /Екзамен	Теоретичне завдання	Питання для підготовки: Див. вище перелік питань	Повнота, вичерпність розкриття теоретичних питань	20
	Практичне завдання	Розміщено в СЕЗН ЗНУ». https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=2992 (Мацегора І.Л. Юридична лінгвістика : методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності «Філологія» освітньо-професійної програми «Переклад та міжкультурні комунікації». Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2025. 67 с.	Правильність виконання практичної вправи та розв'язання практичного кейсу	20
Усього за підсумковий контроль	40			40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)		
E	60 – 69 (достатньо)	3 (задовільно)	
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

1. Артикуца Н. В. Мова права і юридична термінологія. Київ : Стилос, 2004. 271 с.
2. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики. Київ : Академвидав, 2015. 318 с.
3. Калмикова Л. О., Калмиков Г. В. Психологія мовлення і психолінгвістика. Київ : Фенікс, 2018. 235 с.
4. Прадід Ю. Ф. Юридична лінгвістика та деякі актуальні проблеми законодавчої практики. *Вісник Луганського інституту внутрішніх справ*. 2002. № 1. С. 120-126.

5. Прадід Ю. Ф. Юридична лінгвістика як наука і навчальна дисципліна. *Право України*. 2002. № 7. С. 102-106.
6. Проценко Г.П., Шестопалова Л.М. Правнича лінгвістика : навчальний посібник. Київ : ПАЛИВОДА А.В., 2018. 312 с.
7. Скорофатова А. О. Основи юридичної лінгвістики. Київ : Академвидав, 2020. 640 с.
8. Токарська А. Юридична лінгвістика: актуальність становлення і перспективи розвитку. *Вісник Львівського інституту внутрішніх справ*. 2019. №2. С. 295-299.
9. Крикунова Г. І., Кирюшина О. О., Івіна Л. В. Лінгво-методичні проблеми складання термінологічних навчальних словників юридичної тематики. *Науковий вісник Юридичної академії Міністерства внутрішніх справ*. 2002. № 1 С. 261-268.
10. Литвин Т. В. Судово-лінгвістична експертиза усних повідомлень. *Вісник Львівського інституту внутрішніх справ*. 2001. № 1. С. 268-272.
11. Мовні питання в Україні: 1917-2000. Документи і матеріали / [Уклад. Ю. Ф. Прадід]. Сімферополь, 2003. 288 с
12. Онуфрієнко Г.С. Юридична риторика. Київ : Академія, 2013. 240 с.

Інформаційні ресурси

1. Українське бюро лінгвістичних експертиз <http://lingvoexpert.org.ua/>
2. Центр лінгвістичних експертиз <https://ipodp.lnu.edu.ua/tsentr-linhvistychnykh-ekspertyz>
3. Юридична лінгвістика <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/mcnd/article/view/5779>

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування лекційних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущенні завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення UniCheck. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело. Приклади оформлення цитувань див. на Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=103857>

Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без

права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо).

Під час виконання заходів контролю (термінологічних диктантів, контрольних робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle.

Важливі повідомлення загального характеру – зокрема, оголошення про терміни подання контрольних робіт, коди доступу до сесій у Zoom та ін. – регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж двох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам».

Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу ivanmatsehora212@znu.edu.ua. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА 2025-2026 н.р. доступний за адресою: https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/1635.ukr.html.

НАВЧАННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ <https://lnk.ua/gk4x2wkVvy>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (у тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Процедура повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://lnk.ua/9MVwgEpVz>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://lnk.ua/EYNg6GpVZ>.

Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://lnk.ua/QRVdWGwe3>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://lnk.ua/3R4avGqeJ>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua

Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Спеціалізована допомога: (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://lnk.ua/5pVJr17VP>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <https://library.znu.edu.ua/>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (СЕЗН ЗНУ): <https://moodle.znu.edu.ua/>.

Посилання для відновлення паролю: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <https://sites.znu.edu.ua/child-advance/>.

ЮРИДИЧНА ЛІНГВІСТИКА

Зв'язок з викладачем (викладачами):

Е-mail: ivanmatsehora212@gmail.com

Сезн ЗНУ повідомлення: за відповідним посиланням

Телефон: зв'язок у форматі спілкування через електронну пошту.

Інші засоби зв'язку: не передбачені

Кафедра: слов'янської філології, корпус II, ауд.426

1. Опис навчальної дисципліни

Метою дисципліни «Юридична лінгвістика» є формування основ дослідницької й прикладної діяльності в сфері юридичної лінгвістики та перекладу, підготовка магістрів філології, що володіють комплексною компетенцією у галузі юридико-лінгвістичного дослідження текстів, формування основ лінгвістичного експертування. Опанування навчальної дисципліни дозволить магістрантам сформувати експертно орієнтоване мислення фахівця, що використовує мову права як інструмент у правотворчій, правозастосовній, перекладацькій діяльності.

Завдання навчальної дисципліни:

- підготовка магістранта до професійної діяльності, що вимагає поглибленої підготовки у галузі прикладних аспектів юридичної лінгвістики;
- формування володіння сучасними, у тому числі міждисциплінарними, методами дослідження юридичних текстів;
- формування вміння орієнтуватися в різних мовних ситуаціях, адекватно реалізовувати свої комунікативні наміри, винаходити правильне перекладацьке рішення.

Місце дисципліни у програмі. Пропонована дисципліна належить до циклу професійної підготовки у межах вибіркового освітнього компонента. У процесі вивчення спирається на знання і навички, що сформовані у процесі вивчення таких компонентів навчального плану ОПП як: ОК 6 «Прикладне мовознавство», ОК 4 «Порівняльно-історичне та типологічне мовознавство», ОК 5 «Практика перекладу з польської мови». Компетентності та результати навчання, отримані у процесі вивчення даного освітнього компонента будуть реалізовані під час проведення та захисту магістерського дослідження та у майбутній фаховій діяльності.

ЮРИДИЧНА ЛІНГВІСТИКА
Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
1	2	3
Статус дисципліни	Вибіркова	
Семестр	3-й	3 -й
Кількість кредитів ECTS	90	
Кількість годин		
Лекційні заняття	10 год.	4 год.
Семінарські / Практичні / заняття	22 год.	4 год.
Самостійна робота	58 год.	82 год.
Консультації	<i>За розкладом консультацій</i>	
Вид підсумкового семестрового контролю:	залік	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=2992	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
1	2	3
ІК Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується 6 невизначеністю умов і вимог	Пояснювально-ілюстративний (інтерактивна лекція, лекція з мультимедійною презентацією; проблемна лекція); частково-пошуковий (бесіда); репродуктивний (робота з навчально-методичною літературою).	виконання тестових завдань в системі Moodle, підготовка презентацій, виступи на практичних заняттях, виконання практичних вправ

ЮРИДИЧНА ЛІНГВІСТИКА

СК СК-4 Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів. СК-6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань СК-10 Здатність організовувати та підтримувати спілкування різними мовами у різних сферах діяльності та за різних умов.		
ПРН ПРН-4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування, а також уміння долати психологічну інерцію при здійсненні філологічних наукових досліджень. ПРН-9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації. ПРН-5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня, мотивувати та психологічно регулювати поведінку учасників спілкування, спираючись на психологію малих груп і	Пояснювально-ілюстративний (інтерактивна лекція, лекція з мультимедійною презентацією; проблемна лекція); частково-пошуковий (бесіда); репродуктивний (робота з навчально-методичною літературою).	виконання тестових завдань в системі Moodle, підготовка презентацій, виступи на практичних заняттях, виконання практичних вправах.

ЮРИДИЧНА ЛІНГВІСТИКА

міжгрупову взаємодію, філософію і психологію міжособистісного та міжкультурного спілкування		
---	--	--

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретико-практичні засади юридичної лінгвістики

Тема 1. Вступ до юридичної лінгвістики. Лінгвістичний статус мови права

Передумови виникнення юридичної лінгвістики. Лінгвістичні основи формування науки про мову та право. Мова права та правника в юридичній доктрині. Лінгвістичний статус правової та правничої мов. Лінгвістичні параметри мови права. Мова права та міжкультурна комунікація.

Тема 2. Юридична термінологія, юридична текстологія та юридична герменевтика у правотворчості та правозастосуванні. Поняття про текст нормативно-правового акта. Макро- та мікрокомпозиція нормативно-правових актів. Логіко-семантична та тема-рематична структура правового припису. Категорії комунікативності, перформативності, когерентності та інтертекстуальності в текстах нормативно-правових актів. Лексичні особливості текстів НПА. Морфологічні та синтаксичні ознаки текстів НПА

Змістовий модуль 2. Юридична техніка та інтерпретація юридичних текстів

Тема 3. Юридична герменевтика. Лінгвістичні аспекти юридичної техніки. Поняття інтерпретації юридичних текстів. Юридико-лінгвістичне, системне та функціональне тлумачення юридичних текстів. Принципи та основні правила інтерпретації юридичних текстів. Поняття юридичної техніки. Логіко-лінгвістичні вимоги юридичної техніки. Юридичні дефініції як прийом юридичної техніки. Юридичні презумпції як прийом юридичної техніки. Юридичні фікції як прийом юридичної техніки. Логіко-лінгвістична експертиза законопроектів. Юридична техніка та проблеми еквівалентності перекладу.

Тема 4. Правовий та судовий переклад. Судова мовленнєва діяльність. Специфіка перекладу юридичних текстів. Правовий переклад і особливості мовних та правових систем. Культурний та суспільний вимір перекладу юридичних текстів. Переклад у досудовому допиті. Судовий переклад. Термінологічні проблеми, пов'язані із судовим перекладом.

ЮРИДИЧНА ЛІНГВІСТИКА

Змістовий модуль 3. Основи лінгвоконфліктології та лінгвістичного експертування

Тема 5. Конфліктне функціонування мови. Поняття лінгвоправового конфлікту. Маркери конфліктного комунікативного акту. Лінгвоюридики та поняття юридизації мови. Мовні правопорушення та мовна агресія і мовне насилля. Поняття мовного екстремізму. Мовні правопорушення у ракурсі міжкультурної взаємодії.

Тема 6. Лінгвістичний і юридичний статус інвективи. Поняття інвективи та інвективності. Різновиди інвективи. Функції інвективної лексики. Інвективний дискурс: образливість, непристойність та вульгарність. Поняття табуованості. Шкала лексичної інвективності. Стратегія дискредитації та мовленнєві тактики її реалізації. Інвективна лексика та проблеми перекладу

Тема 7. Вербальні лінгвістичні експертизи. Типи експертиз за змістовно-структурними характеристиками. Типи експертиз за функціональною спрямованістю. Типи експертиз за комунікативними сферами.

Тема 8. Лінгвістичний потенціал невербальних експертиз. Судові експертизи (філологічний складник). Почеркознавча авторознавча експертиза. Експертиза відеозвукозапису. Психолого-лінгвістична експертиза. Експертиза у сфері інтелектуальної власності.

Тема 9. Маніпулятивне функціонування мови. Поняття мовної сугестії. Базові концепти сугестивного висловлювання. Проблема визначення мовленнєвого маніпулювання. Мовленнєве шахрайство. Мовленнєві тактики та засоби. Маніпулятивний текст як предмет судового розгляду. Мовно-рівневі характеристики сугестивного тексту. Сугестивний текст та міжкультурна комунікація.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	2	3	4	5
Змістовий модуль 1				
Лекція 1	Вступ до юридичної лінгвістики. Лінгвістичний статус мови права	2	0,5	1 раз на 2 тижні
Практичне заняття № 1-2	Основні риси текстів правових актів. Юридична термінологія 1. Поняття про текст нормативно-правового	4	0,5	щотижня

ЮРИДИЧНА ЛІНГВІСТИКА

	акта. Макро- та мікрокомпозиція нормативно-правових актів. Логіко-семантична та тема-рематична структура правового припису. 2. Категорії комунікативності, перформативності, когерентності та інтертекстуальності в текстах нормативно-правових актів. 3. Лексичні особливості текстів нормативно-правових актів. Морфологічні та синтаксичні ознаки текстів нормативно-правових актів.			
	Змістовий модуль 2			
Лекція 2	Правовий та судовий переклад. Судова мовленнєва діяльність.	2	0,5	<i>1 раз на 2 тижні</i>
Практичне заняття № 3	Юридична герменевтика та юридична текстологія 1. Юридична герменевтика: основні поняття 2. Основні правила юридично-лінгвістичного тлумачення текстів нормативно-правових актів. 3. Категорії комунікативності, перформативності, когерентності та інтертекстуальності в тлумаченні текстів нормативно-правових актів.	2	0,5	<i>щотижня</i>
	Змістовий модуль 3			
Лекція 3	Конфліктне функціонування мови	2	0,5	<i>1 раз на 2 тижні</i>
Практичне заняття № 4-5	Інтерпретація юридичних текстів. Лінгвістичні аспекти юридичної техніки 1. Поняття інтерпретації юридичних текстів. Юридико-лінгвістичне, системне та функціональне тлумачення юридичних текстів. 2. Принципи інтерпретації юридичних текстів. 3. Основні правила юридико-лінгвістичного тлумачення текстів нормативно-правових актів. 4. Особливості застосування правил юридико-лінгвістичного тлумачення текстів нормативно-правових актів у правотворчості, правозастосуванні та правореалізації.	4	0,5	<i>щотижня</i>

ЮРИДИЧНА ЛІНГВІСТИКА

Лекція 4	Юридичний статус лінгвістичної експертизи. Вербальні лінгвістичні експертизи	2	1	1 раз на 2 тижні
Практичне заняття № 6-7	Юридичний переклад 1. Місце юридичного перекладу в системі загального перекладу. 2. Особливості юридичного перекладу. Якість перекладу. 3. Специфіка перекладу юридичних текстів. 4. Правовий переклад і особливості мовних та правових систем. 5. Культурний та суспільний вимір перекладу юридичних текстів. 6. Переклад під час досудового допиту. Судовий переклад. 7. Основні термінологічні проблеми, пов'язані з юридичним перекладом	4	0,5	щотижня
Лекція 5	Маніпулятивне функціонування мови	2	4	1 раз на 2 тижні
Практичне заняття № 8	Конфліктне функціонування мови. Юридизація мовно-мовленнєвих порушень 1. Поняття лінгвоправового конфлікту. Маркери конфліктного 2. комунікативного акту. 3. Лінгвоюридики та поняття юридизації мови. 4. Мовні правопорушення та мовна агресія і мовне насилля. 5. Поняття мовного екстремізму	2	1	щотижня
Практичне заняття № 9	Лінгвістичний та юридичний статус інвективи 1. Поняття інвективи та інвективності. Різновиди інвективи. 2. Функції інвективної лексики. 3. Інвективний дискурс: образливість, непристойність та вульгарність. 4. Поняття табуованості. Спеціальна шкала лексичної інвективності. 5. Стратегія дискредитації та мовленнєві тактики її реалізації.	2	1	щотижня
Практичне заняття № 10-11	Вербальні лінгвістичні експертизи. Лінгвістичний потенціал невербальних експертиз 1. Структурно-змістова типологія лінгвістичних експертиз	4	2	щотижня

ЮРИДИЧНА ЛІНГВІСТИКА

	2. Типи експертиз з функціональною спрямованістю 3. Типи експертиз за комунікативними сферами 4. Почеркознавча та авторознавча експертиза: лінгвістичний складник 5. Експертиза відео звуку: мовознавча аргументація 6. Лінгвістичні критерії експертизи у сфері інтелектуальної власності 7. Психолого-лінгвістична експертиза			
Самостійна робота	Маніпулятивне функціонування мови <u>Питання для самостійного опрацювання:</u> 1. Поняття навіювання (сугестії) у комунікативно-прагматичному аспекті. 2. Сугестія як одна з основних функцій мови та мовлення. 3. Структура сугестивного мовленнєвого акту. 4. Вибір змісту висловлювання як маніпулятивний фактор: змістовно-фактуальна та змістовно-концептуальна інформація. 5. Базові концепти сугестивного висловлювання. 6. Проблеми визначення мовленнєвого маніпулювання як виду шахрайства. 7. Поняття мовленнєвого шахрайства. 8. Поняття стратегії, маніпулятивних тактик та засобів. <u>укладіть короткий термінологічний словник таких понять</u> ✓ навіювання (сугестія) ✓ сугестивний мовленнєвий акт ✓ змістовно-фактуальна та змістовно-концептуальна інформація ✓ структура сугестивного мовленнєвого акту ✓ ідентифікація, самореєстрація сугестора ✓ базові концепти сугестивного висловлювання ✓ денотативний компонент ✓ модальна (афективна) домінанта та модусний компонент ✓ генералізація ✓ плуралізація	20	25	

ЮРИДИЧНА ЛІНГВІСТИКА

	✓ нормалізація ✓ нереферентність ✓ невизначеність ✓ сумнів ✓ відсутність вибору ✓ мовленнєве маніпулювання ✓ мовленнєве шахрайство ✓ стратегема ✓ маніпулятивна тактика ✓ маніпулятивний засіб, вербально-маніпулятивні операції виконати тестові завдання для самоперевірки			
	Мовні ознаки маніпулятивних текстів <u>Питання для самостійного опрацювання</u> 1. Сугестивний (маніпулятивний) текст як предмет судового розгляду. 2. Фонетичні, графічні прийоми сугестії 3. Лексичні прийоми сугестії. 4. Морфологічні прийоми сугестії 5. Синтаксичні прийоми сугестії. 6. Дискурсивні (текстові) прийоми сугестії. 7. Порушення мовних норм як фактор сугестивного впливу <u>Укладіть короткий термінологічний словник таких понять</u> ✓ маніпулятивний текст ✓ сугестогема ✓ смислові модалізатори ✓ жонглювання номінаціями ✓ слова-афективи ✓ лексичні одиниці з полярною подієвою семантикою ✓ модальні оператори ✓ номіналізація ✓ компаративно-суперлативні конструкції ✓ маніпуляція модальністю, пресупозиції ✓ мовленнєві імплікатури ✓ маскування інформації ✓ читання думок ✓ відбір фактів ✓ мозаїчне подання інформації ✓ викривлення пропорцій повідомлюваної інформації. виконати тестові завдання для самоперевірки	20	25	
	Мовленнєві ознаки маніпулятивних текстів <u>Проаналізуйте політичний та рекламний текст на предмет їх маніпулятивності за схемою:</u> Схема аналізу: 1. Фонетичні, графічні та лексичні прийоми сугестії:	18	20	

ЮРИДИЧНА ЛІНГВІСТИКА

	a) Ритміко-мелодійна характеристика, алітерація, римування. b) Графічні прийоми сугестії. c) Трансформація власних назв у загальні. d) Обігрування багатозначності слова у контексті. e) Підміна значень, розширення і звуження значення, перенесення номінації за подібністю та суміжністю. Жонглювання номінаціями. f) Використання лексичних одиниць з полярною подієвою семантикою. g) Застосування слів-афективів (емоційно-оцінної лексики), модальних операторів можливості/необхідності. 2. Морфологічні та синтаксичні прийоми сугестії: a) Компаративно-суперлативні конструкції. b) Уживання займенникових форм як актуалізаторів узагальненості та невизначеності. Універсальні квантифікатори. c) Граматичні форми способу, виду та часу. d) Номіналізація, неспецифічні дієслова, неспецифічні но-мени. e) "Смислові модалізатори" (вставні слова та вставлені конструкції, займенники, частки та ін.). f) Маніпуляція модальністю. 3. Дискурсивні (текстові) прийоми сугестії: a) Пресупозиції, мовленнєві імплікатури, маскування інформації, читання думок. b) Ілюзія вибору, вмонтовані команди, негативні команди. c) Відбір фактів, мозаїчне подання інформації, викривлення пропорцій повідомлюваної інформації. d) Вибір параметрів порівняння. e) Види аргументів, розташування аргументів, накопичення згоди, трюїзм. 4. Порухення мовних норм як фактор сугестивного впливу. 5. Загальні висновки.			
--	---	--	--	--

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
ЮРИДИЧНА ЛІНГВІСТИКА

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/ роботи	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу	Критерії оцінювання та термін виконання	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Семінарське заняття №1-2	тестування усні відповіді виконання практичних вправ	Розміщено в СЕЗН ЗНУ». https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=2992 (Мацегора І.Л. Юрична лінгвістика : методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності «Філологія» освітньо- професійної програми «Переклад та міжкультурні комунікації». Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2025. 67 с.	Тестування виконується у день проведення практичного заняття Повнота, вичерпність відповідей	10
Семінарське заняття № 3	Тестування, ситуаційний кейс Перевірка завдань самостійної роботи	Розміщено в СЕЗН ЗНУ». https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=2992 (Мацегора І.Л. Юрична лінгвістика : методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності «Філологія» освітньо- професійної програми «Переклад та міжкультурні комунікації». Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2025. 67 с.	Тестування виконується у день проведення практичного заняття Повнота, вичерпність відповідей	10
Семінарське заняття №4-5	Юрико- лінгвістичне тлумачення заданого тексту (індивідуально) Виконання практичних вправ тестування	Розміщено в СЕЗН ЗНУ». https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=2992 (Мацегора І.Л. Юрична лінгвістика : методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності «Філологія» освітньо- професійної програми «Переклад та міжкультурні комунікації». Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2025. 67 с.	Повнота, вичерпність відповідей	10

ЮРИДИЧНА ЛІНГВІСТИКА

Семінарське заняття № 6-7	Ситуаційний кейс Виконання практичних вправ тестування	Розміщено в СЕЗН ЗНУ». https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=2992 (Мацегора І.Л. Юридична лінгвістика : методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності «Філологія» освітньо-професійної програми «Переклад та міжкультурні комунікації». Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2025. 67 с.	Тестування виконується у день проведення практичного заняття Повнота, вичерпність відповідей	10
Семінарське заняття № 8	Ситуаційний кейс Виконання практичних вправ тестування	Розміщено в СЕЗН ЗНУ». https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=2992 (Мацегора І.Л. Юридична лінгвістика : методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності «Філологія» освітньо-професійної програми «Переклад та міжкультурні комунікації». Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2025. 67 с.	Тестування виконується у день проведення практичного заняття Повнота, вичерпність відповідей	10
Семінарське заняття № 9	Ситуаційний кейс Виконання практичних вправ тестування	Розміщено в СЕЗН ЗНУ». https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=2992 (Мацегора І.Л. Юридична лінгвістика : методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності «Філологія» освітньо-професійної програми «Переклад та міжкультурні комунікації». Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2025. 67 с.	Тестування виконується у день проведення практичного заняття Повнота, вичерпність відповідей	5
Семінарське заняття № 10-11	Ситуаційний кейс Проведення власної експертизи (за вибором)	Розміщено в СЕЗН ЗНУ». https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=2992 (Мацегора І.Л. Юридична лінгвістика : методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності «Філологія» освітньо-	Тестування виконується у день проведення практичного заняття Повнота, вичерпність відповідей	5

ЮРИДИЧНА ЛІНГВІСТИКА

		професійної програми «Переклад та міжкультурні комунікації». Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2025. 67 с.		
Усього за поточний контроль	30			60
Підсумковий контроль				
Залік /Екзамен	Теоретичне завдання	Питання для підготовки: Див. вище перелік питань	Повнота, вичерпність розкриття теоретичних питань	20
	Практичне завдання	Розміщено в СЕЗН ЗНУ». https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=2992 (Мацегора І.Л. Юридична лінгвістика : методичні рекомендації до практичних занять та самостійної роботи для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності «Філологія» освітньо- професійної програми «Переклад та міжкультурні комунікації». Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2025. 67 с.	Правильність виконання практичної вправи та розв'язання практичного кейсу	20
Усього за підсумковий контроль	40			40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

1. Артикуца Н. В. Мова права і юридична термінологія. Київ : Стилос, 2004. 271 с.
2. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики. Київ : Академвидав, 2015. 318 с.

ЮРИДИЧНА ЛІНГВІСТИКА

3. Калмикова Л. О., Калмиков Г. В. Психологія мовлення і психолінгвістика. Київ : Фенікс, 2018. 235 с.
4. Прадід Ю. Ф. Юридична лінгвістика та деякі актуальні проблеми законодавчої практики. *Вісник Луганського інституту внутрішніх справ*. 2002. № 1. С. 120-126.
5. Прадід Ю. Ф. Юридична лінгвістика як наука і навчальна дисципліна. *Право України*. 2002. № 7. С. 102-106.
6. Проценко Г.П., Шестопалова Л.М. Правнича лінгвістика : навчальний посібник. Київ : ПАЛИВОДА А.В., 2018. 312 с.
7. Скорофатова А. О. Основи юридичної лінгвістики. Київ : Академвидав, 2020. 640 с.
8. Токарська А. Юридична лінгвістика: актуальність становлення і перспективи розвитку. *Вісник Львівського інституту внутрішніх справ*. 2019. №2. С. 295-299.
9. Крикунова Г. І., Кирюшина О. О., Івіна Л. В. Лінгво-методичні проблеми складання термінологічних навчальних словників юридичної тематики. *Науковий вісник Юридичної академії Міністерства внутрішніх справ*. 2002 .№ 1 С . 261-268.
10. Литвин Т. В. Судово-лінгвістична експертиза усних повідомлень. *Вісник Львівського інституту внутрішніх справ*. 2001. № 1. С. 268-272.
11. Мацегора І.Л. Ступені міжмовного паралелізму в юридичній термінології української, польської та болгарської мов. *Мова. Література. Фольклор*. 2023. № 1. С. 33-40.
12. Мовні питання в Україні: 1917-2000. Документи і матеріали / [Уклад. Ю. Ф. Прадід]. Сімферополь, 2003. 288 с
13. Онуфрієнко Г.С. Юридична риторика. Київ : Академія, 2013. 240 с.

Інформаційні ресурси

1. Українське бюро лінгвістичних експертиз <http://lingvoexpert.org.ua/>
2. Центр лінгвістичних експертиз <https://ipodp.lnu.edu.ua/tsentr-linhvistychnykh-ekspertyz>
3. Юридична лінгвістика <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/mcnd/article/view/5779>

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування лекційних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущенні завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання.

Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

ЮРИДИЧНА ЛІНГВІСТИКА

Політика академічної доброчесності

Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення UniCheck. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело. Приклади оформлення цитувань див. на Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=103857>

Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо).

Під час виконання заходів контролю (термінологічних диктантів, контрольних робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle.

Важливі повідомлення загального характеру – зокрема, оголошення про терміни подання контрольних робіт, коди доступу до сесій у Zoom та ін. – регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж двох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам».

Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу ivanmatsehora212@znu.edu.ua. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи.

ЮРИДИЧНА ЛІНГВІСТИКА
ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА 2025-2026 н.р. доступний за адресою: https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/1635.ukr.html.

НАВЧАННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ <https://lnk.ua/gk4x2wkVy>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (у тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Процедура повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://lnk.ua/9MVwgEpVz>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://lnk.ua/EYNg6GpVZ>.

Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://lnk.ua/QRVdWGwe3>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://lnk.ua/3R4avGqeJ>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банак Віктор Аркадійович**
Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua
Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Спеціалізована допомога: (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://lnk.ua/5pVJr17VP>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <https://library.znu.edu.ua/>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (СЕЗН ЗНУ): <https://moodle.znu.edu.ua/>.
Посилання для відновлення паролю: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

ЮРИДИЧНА ЛІНГВІСТИКА

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <https://sites.znu.edu.ua/child-advance/>.